

הלכות שבת סימן שיא

(י) שהיא חבושה כמותו ככר או תינוק : ד' * מיש שאומר שלא הצריכו ככר או תינוק אלא למת (י"א) [ח] ערום אבל אם היה בכסותו א"צ ככר או תינוק : ה' יאם צריך למקום המת או דבר שהמת מונח עליו מותר למלטלו מן הצד דהיינו שהווצנו ממטה למטה כיון דלצורך (ז) דבר המותר הוא שלא התירו למלטל ע"י ככר או תינוק אלא (ז) במת בלבד (יח) אבל לא בשאר דברים האסורים למלטל : ו' ע"ת המוטל בחמה יואין להם מקום למלטלו או שלא רצו להוויזו במקומו באין שני בני אדם ויושבים מב' צדדיו הם להם מלטמה (יט) זה מביא מטתו ויושב עליה וזה מביא מטתו ויושב עליה וזה מביא מטתו ויושב עליה הם להם מלטמה ופורים על גביהם (כ) זוקף מטתו והולך דו וזה זוקף מטתו ונשמש והולך לו נמצאת מחיצה עשייה מאליה שהרי מחצלת זה ומחצלת זה גביהן מסוכות זו לזו ושני קצותיהן על הקרקע משני צדי המת : ז' ומותר (כ"א) לסוך המת (ולהדיתו) (י"ד) ולשמוט הכר (כ"ב) מתחתיו כדי (כ"ג) שלא יסריח ובלבד

מ מרכיב כ"פ
דשכ כסס ר"י
חגיגות ג ר"י
בבב"א ח"א ס סבת
ק"י"ב וכ"כ א"י
ע ע"מ מ"פ פ"א
הרמב"ם כ"פ"ו
ז ע"ס ק"י"א כ"מטת

באר היטב

שערי תשובה

[א] ערום . עיין כ"ט ועיין בשר"ת ח"ג כ"ט סימן ל"א כפיין זו : ש"כ ס"ק ח' : (י) שהוא . ה"ה שאר כלים שמלאכתן להיגר גמרא סוף פרק נוטל : (י"א) ערום . והא שצריכו גבי דוד המע"ה שמת חיספת דרגא מתחתיה ומת ושמעתי דבגדי דוד היו מוקטין דלסור לכל אדם ללבוש דשורפין על המלכים של"ה ק"ו מ"א : (י"ב) במת . ע"ל סי' ס"ח ס"ה ועיין ע"ו : (י"ג) זוקף . ומסירה א"כ כ"י . ואם הוא מתירא שלא יסריח המת ויעטרכו ללאת שרי לפרוס עליו מחללת כענין שאין עושה אהל דהוי לנודך החיים חוס' עירובין דף מ"ד : (י"ד) ולשמוט . ג"כ על מה שהגדו האידיאל להגביה המת מעל הכרים ע"י ככר אף במקום שאין לחוש שיסריח לכן צריך למחות

משנה ברורה

באר הלכה

מ' שאומר שכתב בסוף שאלתו שהגיו עליו ככ"י דידוע דרכו כדכר שא"ט מולא כפוסקים אחרים בעירוב לתוכו כלשון זה לפעמים דנאמת כלל מודים כ"ס והכ"כ פשוט הוא כיון שא"ט לבוש המת פתח כ"ס הוא כשאר כלי שמלאכתו להיחר : * י"ש מי שאמר וכו' אהל למת ערום וכו' . עיין ככ"י שהקשה ע"י דליהוי הכסות ככל לגביה ועיין כמ"א שישנו דהכסות אי"ס ככל ממילא כיון שחיד להשיטו ולעג"ד י"ס לפסקו כד"ן זו שוכה חזק דלחו בגמרא כעט"ל פסקין [אם לא שדחוק דח"י שלכסווי מנפ"ס התרכיבין ולא היה פ"א לקב"ו] וש"ד דגמרא קמ"ב איתא בהדיא דהגמרא א"ס שהוא לבוש כנגדים דטור אף על כנגדים מפני שהכנגדים עגלים לו וככר הקשה קן כ"י רפ"ש מה שדחה כ"ס מהר"ל ביוקף כ"א"ס חי אכל כ"א"ס מת כרי הוא פתח להשיטין מעליו ע"כ לא כע"ל לגביה וס"ס ככר חזיקין וכעין מה שכתב המ"א אכל כ"ז דחוק מאד דהלא כסותו גדולא כפת שהוא לבוש כ"ס לר"ך לה לחשים גופו יותר מחמתו הוא מוש"ב כ"ס אחר מיתחו [דח"א] וד"ה"ל ג"ס וח"א"ס ג"ס מחמתו אף דבוא"י שחיד לסקווי ממנה לכסף א"ס מוכח בגמרא דכל יתן ששוכב בה א"ס רוחו לנגלו לר"ך ככר או תינוק או שיהפכו מחסה למטה דלח"י טלולין מן הכל דהא תיחו משום הקשה נמשא [ד"ה"ל ח"א לא נעשית כ"ס כמ"א כ"א"ס והשוא"ר] אלא ודאי אף דשחיד לסקווי ממנה אפ"כ כ"ז ששוכב עליה חשיכה טלול לו ובעלה לגביה וא"כ כ"ס כנגדיו כ"ז שהוא לבוש כ"ן עגלין לו ובעלין לגביה כיון שהוא לר"ך לכן פתח ולא יתשכ ככר ותינוק : שרי כשום להם מלמטה הכיאו מטה ויחמרו שגם המחללת הביאו מחללת רק בשביל עצמן : (ב) זוקף מטתו ונשמש וכו' . ר"ל שזוקפה (כ"ג) ומסירה והוא נשמש מתחת המחללת (כ"ד) והמחללות הם קאים וקופים ונשארים ממילא כהאל על המת . ועיין כמ"א דאם הוא מתירא שלא יסריח המת (כ"ד) ויעטרכו ללאת שרי לפרוס עליו מחללת להדיא אף שהיה בה עשייה אהל : (כ"א) לסוך המת ולהדיתו . סיכה הוא כשמן והדחה כמים והיעוט ככל זה שהתירו דווח (כ"ה) לאו בכלל טלול אלא נעשה בעלמא כיון שאין מו"ז בו אכ"ר : (כ"ב) מתחתיו . אכל אסור לשמוט המת (כ"ו) מש"ג הכר דהוא טלול ממש והטולו נהנין להנביה אוחו מעל הכרים ע"י ככר אף במקום שאין לחוש שיסריח (כ"ז) ויש למחות בידם (כ"ח) רק לשמוט הכרים מתחתיו מותר ובמקלת מקומות נוהנין להעלים עיניו ולישר : אכריו שלא יתעקמו ואומרים דליתא בווהר שהיא סכנה ואף דכ"ר זה אין לו שרש ע"פ הדין דכמשה איתא דל"ן מעלימין עיניו של מת וכן שלא יו"ז בו אכ"ר וכל הראשונים שמתו כן וכמו שפסק בשו"מ מ"מ במקום שנהנין א"ס למחות כיון שז"כ להם סמך ע"ס נכ"ר בזה הווהר לא נזכר סכנה כ"א לענין עינים וא"כ לישר האכרים אין להם שום סמך ובא"ר כתב דבמקום שנהנין להקל (כ"ט) ממש שהשקטין שלא יתעקמו והיה בזיון למת יעשו כמ"ס במדרכי שמיני ככר [או שאר דבר שמוחר לטלול וכנ"ל] על אותן האכרים ודוחק עליו עד שיפגעו אכריו : (כ"ג) שלא יסריח . ע"י חוס הכרים ובסמות . ומותר לזוף חומץ ע"צ

מ' שאומר שכתב בסוף שאלתו שהגיו עליו ככ"י דידוע דרכו כדכר שא"ט מולא כפוסקים אחרים בעירוב לתוכו כלשון זה לפעמים דנאמת כלל מודים כ"ס והכ"כ פשוט הוא כיון שא"ט לבוש המת פתח כ"ס הוא כשאר כלי שמלאכתו להיחר : * י"ש מי שאמר וכו' אהל למת ערום וכו' . עיין ככ"י שהקשה ע"י דליהוי הכסות ככל לגביה ועיין כמ"א שישנו דהכסות אי"ס ככל ממילא כיון שחיד להשיטו ולעג"ד י"ס לפסקו כד"ן זו שוכה חזק דלחו בגמרא כעט"ל פסקין [אם לא שדחוק דח"י שלכסווי מנפ"ס התרכיבין ולא היה פ"א לקב"ו] וש"ד דגמרא קמ"ב איתא בהדיא דהגמרא א"ס שהוא לבוש כנגדים דטור אף על כנגדים מפני שהכנגדים עגלים לו וככר הקשה קן כ"י רפ"ש מה שדחה כ"ס מהר"ל ביוקף כ"א"ס חי אכל כ"א"ס מת כרי הוא פתח להשיטין מעליו ע"כ לא כע"ל לגביה וס"ס ככר חזיקין וכעין מה שכתב המ"א אכל כ"ז דחוק מאד דהלא כסותו גדולא כפת שהוא לבוש כ"ס לר"ך לה לחשים גופו יותר מחמתו הוא מוש"ב כ"ס אחר מיתחו [דח"א] וד"ה"ל ג"ס וח"א"ס ג"ס מחמתו אף דבוא"י שחיד לסקווי ממנה לכסף א"ס מוכח בגמרא דכל יתן ששוכב בה א"ס רוחו לנגלו לר"ך ככר או תינוק או שיהפכו מחסה למטה דלח"י טלולין מן הכל דהא תיחו משום הקשה נמשא [ד"ה"ל ח"א לא נעשית כ"ס כמ"א כ"א"ס והשוא"ר] אלא ודאי אף דשחיד לסקווי ממנה אפ"כ כ"ז ששוכב עליה חשיכה טלול לו ובעלה לגביה וא"כ כ"ס כנגדיו כ"ז שהוא לבוש כ"ן עגלין לו ובעלין לגביה כיון שהוא לר"ך לכן פתח ולא יתשכ ככר ותינוק : שרי כשום להם מלמטה הכיאו מטה ויחמרו שגם המחללת הביאו מחללת רק בשביל עצמן : (ב) זוקף מטתו ונשמש וכו' . ר"ל שזוקפה (כ"ג) ומסירה והוא נשמש מתחת המחללת (כ"ד) והמחללות הם קאים וקופים ונשארים ממילא כהאל על המת . ועיין כמ"א דאם הוא מתירא שלא יסריח המת (כ"ד) ויעטרכו ללאת שרי לפרוס עליו מחללת להדיא אף שהיה בה עשייה אהל : (כ"א) לסוך המת ולהדיתו . סיכה הוא כשמן והדחה כמים והיעוט ככל זה שהתירו דווח (כ"ה) לאו בכלל טלול אלא נעשה בעלמא כיון שאין מו"ז בו אכ"ר : (כ"ב) מתחתיו . אכל אסור לשמוט המת (כ"ו) מש"ג הכר דהוא טלול ממש והטולו נהנין להנביה אוחו מעל הכרים ע"י ככר אף במקום שאין לחוש שיסריח (כ"ז) ויש למחות בידם (כ"ח) רק לשמוט הכרים מתחתיו מותר ובמקלת מקומות נוהנין להעלים עיניו ולישר : אכריו שלא יתעקמו ואומרים דליתא בווהר שהיא סכנה ואף דכ"ר זה אין לו שרש ע"פ הדין דכמשה איתא דל"ן מעלימין עיניו של מת וכן שלא יו"ז בו אכ"ר וכל הראשונים שמתו כן וכמו שפסק בשו"מ מ"מ במקום שנהנין א"ס למחות כיון שז"כ להם סמך ע"ס נכ"ר בזה הווהר לא נזכר סכנה כ"א לענין עינים וא"כ לישר האכרים אין להם שום סמך ובא"ר כתב דבמקום שנהנין להקל (כ"ט) ממש שהשקטין שלא יתעקמו והיה בזיון למת יעשו כמ"ס במדרכי שמיני ככר [או שאר דבר שמוחר לטלול וכנ"ל] על אותן האכרים ודוחק עליו עד שיפגעו אכריו : (כ"ג) שלא יסריח . ע"י חוס הכרים ובסמות . ומותר לזוף חומץ ע"צ

שער הציון

ק"ל כותיה ע"כ פ"י א"י וכר"ס ב"ק י"ס לסקל : (ט) פת"ג : (כ) מ"א וש"א : (כ"א) חמ"ס : (כ"ב) מ"א : (כ"ג) ח"א ומח"ס : (כ"ד) ובא"י משמע דכלא טעם שיפטר חיים ללא מן החוד ג"כ שרי בשביל המת לכ"ר [לר"ן דק"י"ל שלא כ"י יתקן דאמר אין כ"י כ"ל אלא לנודך דבר כ"ס] ובת"א מיישכ וז' ע"פ : (כ"ה) רש"י : (כ"ו) פשוט וכן ביאר שם כהד"א כפי' הכהנים להכמ"ס ושבו סטור כ"ס מוקשה מאד ואולי ד"ס"ס הוא : (כ"ז) מ"א ות"א וש"א : (כ"ח) ג"ל לפרוס נמשא ק"י"א משמע דגם זה אי"ס מותר רק בשביל שלא יסריח וכ"מ בש"ע : (כ"ט) מ"א ;